

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta (HE 70/2022 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta
20.3.2022

Edunvalvontajohtaja Ari Herrala
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry



- SKAL:n kannalta on tärkeää uusien osaavien ja turvallisten kuljettajien saaminen alalle
- Tulevaisuudessakin tarvitaan riittävästi auton ajokortin omaavia henkilöitä, jotta tätä kautta saadaan potentiaalisia uusia ammattikuljettajia
- Ensimmäinen auton ajo-oikeus toimii perustana raskaan kaluston ajokortin hankkimiselle ja täysin automaattisten autojen aika on kuitenkin vasta kauempana tulevaisuudessa

Ammatillinen koulutus ja 17-vuotiaan kuljettajan rajoitteet

- SKAL pitää tärkeänä, että ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa olevat saisivat jatkossakin B- ja BE-luokan ajo-oikeuden 17-vuotiaana ilman mitään ajo-oikeuteen liitettäviä rajoituksia
- SKAL pitää tärkeänä, että ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa olevien osalta 5a §:n mukaisia rajoitteita ei sovelleta opiskeluun liittyvissä ajoissa
- Samoin SKAL pitää myös alaikäisen kuljettajan tunnusta ongelmallisena kuljettajakoulutuksessa olevien opiskeluun liittyvissä ajoissa

Ammatillinen koulutus ja 17-vuotiaan kuljettajan rajoitteet

- Nykyinen ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa olevien erityissäännös on mahdollistanut esimerkiksi logistiikan perustutkintoa suorittavien nuorten osalta pidemmän henkilö- ja pakettiauton ajokokemuksen kartuttamisen ennen isompiin ajoneuvoluokkiin siirtymistä
- Se on parantanut koulutus- ja oppisopimustyöpaikkojen saatavuutta sekä mahdollistanut työpaikoilla tapahtuvan koulutuksen jakamista pidemmälle ajanjaksolle
- Se on myös parantanut kuljetusalan opiskelijoiden ammatti-identiteettiä ja sitoutumista tulevaan ammattiinsa

Ammatillinen koulutus ja 17-vuotiaan kuljettajan rajoitteet

- Hallituksen esityksessä asetetut rajoitukset 17-vuotiaan B-luokan ajo-oikeudelle lähtevät kaikki ajatuksesta, että kyseinen nuori kuljettaja on kokematon ja riskialtis
- Esityksessä ei huomioida, että ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa opiskelevat ovat liikenneosaamisensa, asenteensa ja motivoituneisuutensa osalta täysin eri asemassa kuin muut saman ikäiset nuoret
- Kuljettajakoulutuksessa olevat ovat saaneet ajamisen, ajoneuvon käsittelyn, liikennesääntöjen ja liikennekäyttäytymisen opetusta ja harjoitusta huomattavasti enemmän 17 vuoden ikään mennessä kuin mitä B-luokan ajokorttiopetus edes edellyttää muilta
- Heidän vastuullisuutensa, ajo-osaamisensa ja liikennekäyttäytymisensä ovat siten monin kerroin paremmalla tasolla kuin muiden 17-vuotiaiden

Ammatillinen koulutus ja 17-vuotiaan kuljettajan rajoitteet

- Kuljetusalan työvoimatarve on tällä hetkellä todella suuri, eikä näköpiirissä ole sen vähentymistä – päinvastoin, tilanne on pahenemassa
- Hakijamäärät ammatilliseen kuljettajakoulutukseen ovat viime vuosina kasvaneet, eikä tätä hyvää kehitystä pidä vaarantaa uusilla rajoituksilla
- Jotta pystyisimme hoitamaan maamme kuljetustarpeet ja varmistamaan huoltovarmuuden, ammatilliseen kuljettajakoulutukseen ja sitä koskeviin säännöksiin ei pidä tehdä mitään huononnuksia, jotka voisivat johtaa koulutukseen hakeutuvien määrän vähenemiseen ja opintojen ajalliseen pidentymiseen

Ammatillinen koulutus ja 17-vuotiaan kuljettajan rajoitteet

- **SKAL esittää, että 5a §:ään lisätään toinen momentti seuraavasti:**
 - *”1 momentin mukaisia rajoitteita ei sovelleta henkilöön, joka opiskelee ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa, johon sisältyy kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden suorittaminen”*
- **Samoin 51 a §:ään kolmas momentti seuraavasti:**
 - *”1 momentin mukaista tunnusta ei vaadita henkilöltä, joka opiskelee ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa, johon sisältyy kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden suorittaminen.”*

Kuljettajaopetuksen muutokset

- Kuljettajaopetusta esitetään täydennettäväksi lisäämällä vaatimuksia teoriaopetuksesta
- Liukkaalla ajamisen ajo-opetus esitetään järjestettäväksi ajamisen näytteinä ja harjoituksina siten, että opetus tapahtuisi ensisijaisesti ajoharjoitteluradalla
- Ajokieltokoulutuksen suorittamista edellytettäisiin jatkossa myös uusilta, ajokieltoon määrätyiltä AM/120-, AM/121- ja T-luokan ajo-oikeuden haltijoilta
- Samoin ajokieltokoulutuksen suorittamista edellytettäisiin jatkossa myös kuljettajilta, jotka poliisi on määrännyt väliaikaiseen ajokieltoon

Kuljettajaopetuksen muutokset

- SKAL kannattaa esitettyjä muutoksia
- Kuljettajan tehtäviin tulevilla on hyvä olla mahdollisimman hyvä liikenteen osaaminen ja asennoituminen mahdollisimman varhain
- Näin ollen ajokieltokoulutuksen kohdistaminen myös alempiin ajokorttiluokkiin on suositeltavaa
- Kuljettajakoulutuksen kehittäminen on kannatettavaa liikenneturvallisuuden näkökulmasta, mutta sillä on vaikutuksia myös mahdollisuuksiin hankkia ammatti liikennealalta

Ryhmän 2 kuljettajaopetus

- Tässä yhteydessä SKAL esittää, että raskaan kaluston eli ryhmän 2 ajokorttikoulutusta ryhdytään myös uudistamaan
- Kun ryhmän 1 ajokorttikoulutuksen muutosta aikoinaan valmisteltiin, todettiin, että ryhmän 2 koulutuksia muutetaan sen jälkeen, kun ammattipätevyyden hankkimiseksi on saatu myös koemalli
- Nyt kun koemallista on säädetty laissa, tulee aloittaa ryhmän 2 ajokorttikoulutuksen muutoksen suunnittelu
- Ryhmän 2 ajokorttien korotuskoulutukseen liittyen SKAL esittää, että jatkossa ammattipätevyyden perusteella mahdollistettuja pienempiä opetusmääriä voitaisiin hyödyntää ilman vuoden karenssiaikaa

Kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyys

- SKAL katsoo, että ammattipätevyyden koemallia koskevia säädöksiä on tarkasteltava uudelleen
- Mallia koskeva lakimuutos on ollut voimassa jo vuoden 2020 alusta, ja asetuskin jo vuoden ajan, mutta koesuorituksia ei SKALin tietojen mukaan ole tehty
- Kokeen järjestäjiäkin on ilmeisesti vain kaksi, jotka siis eivät ole kokeita järjestäneet
- SKAL pitää tärkeänä, että koemalli saadaan nopeasti hyödynnettäväksi myös käytännön tasolla, ja tätä tulee säädöksiä tarkistamalla edesauttaa

Kuorma- ja linja-autonkuljettajien ammattipätevyys

- SKAL katsoo, että ammattipätevyyden koemallia koskevia säädöksiä on tarkasteltava uudelleen
- Mallia koskeva lakimuutos on ollut voimassa jo vuoden 2020 alusta, ja asetuskin jo vuoden ajan, mutta koesuorituksia ei SKALin tietojen mukaan ole tehty
- Kokeen järjestäjiäkin on ilmeisesti vain kaksi, jotka siis eivät ole kokeita järjestäneet
- SKAL pitää tärkeänä, että koemalli saadaan nopeasti hyödynnettäväksi myös käytännön tasolla, ja tätä tulee säädöksiä tarkistamalla edesauttaa

SKAL

